

**Kad nepravda postane
zakon, otpor postaje obveza
potrošača !**

OBAVIJEŠTEN NE LUTA

GODINA I BROJ 1. 15.3.2018.

*„VUKANOVČAR“ – društvo za zaštitu potrošača Međimurja
e-newsletter => informacije i savjeti*

Svjetski Dan prava potrošača 2018

SVJETSKI DAN PRAVA POTROŠAČA (SDPP) JE PRILIKA ZA PROMICANJE TEMELJNIH PRAVA SVIH POTROŠAČA, SA ZAHTJEVOM DA SE TA PRAVA POŠTUJU I ŠTITE, TE JE UJEDNO I PRILIKA KAKO BI SE ISKAZALI PROSVJEDI PROTIV TRŽIŠNIH ZLOUPOTREBA I DRUŠTVENIH NEPRAVDA KOJE KRŠE I NE POŠTUJU PRAVA POTROŠAČA.

Stoga je 15. ožujka kao Svjetski Dan prava potrošača, godišnja prigoda za proslavu, zagovaranje i ujedno globalnu solidarnosti unutar međunarodnog potrošačkog pokreta. Ujedinjeni narodi prepoznali su Svjetski Dan prava potrošača kao službeni Međunarodni dan UN-a. SDPP je inspiriran govorom predsjednika Johna F. Kennedyja, koji je dao na američkom kongresu, 15. ožujka 1962., na kojem se po prvi puta javno govorilo o pravima potrošača. On je bio prvi svjetski lider koji je čuo glas potrošača, te se taj dan svake godine obilježava kao prigoda za podizanje globalne svijesti o pravima potrošača. Prvi SDPP obilježen je 15. ožujka 1983. godine i od tada je postao važan događaj za mobiliziranje djelovanja potrošača i kreiranje politike zaštite potrošača po mjeri potrošača.

Consumers International objavio je da će tema Svjetskog dana prava potrošača 2018. biti „**Učinimo digitalna tržišta pravednijima**”. Nadovezujući se na uspjeh kampanje #BetterDigitalWorld iz 2017., ova će kampanja služiti promicanju pristupačnijih, sigurnijih i pravednijih digitalnih tržišta diljem svijeta.

O temi

E-trgovina, odnosno kupnja proizvoda i usluga na internetu, promijenila je oblik naše potrošnje. Potrošači koji imaju uređaje s internetskom vezom i mogućnošću plaćanja mogu kupiti sve od glazbe do hrane, rezervirati prijevoz i smještaj ili kupiti karte za različita događanja. Taj novi način trgovanja otvorio je širok raspon odabira za potrošače i povećao dostupnost proizvoda i usluga u dosad neviđenom razmjeru.

Međutim, osim prednosti koje e-trgovina pruža, pojavljuju se i ključna pitanja za potrošače poput pristupa pravednim i sigurnim tržištima, sigurnosti postojanja nadoknade u problematičnim slučajevima i izloženosti prijevarama. Zbog toga potrošački pokret mora raditi na tome da osigura pravedna digitalna tržišta za sve.

Što možete učiniti?

Svjetski dan prava potrošača naša je prilika da ostvarimo stvaran utjecaj na potrošače i podsjetimo svijet na važnost poštovanja i provedbe prava potrošača.

Provodit ćemo niz aktivnosti na društvenim mrežama u kojima taj dan možete sudjelovati. U našem pozivu na ostvarenje pravednijih digitalnih tržišta možete sudjelovati upotrebom oznake #SDPP2018.

Pratite nas na Twitteru, Facebooku i Youtubeu kako biste pročitali novosti i najave o Svjetskom danu prava potrošača.

Što znamo o digitalnom tržištu

GRAĐANI EU SE PRI UPOTREBI INTERNETSKIH ALATA I USLUGA ČESTO SUOČAVAJU S PREPREKAMA. FUNKCIONALNO JEDINSTVENO DIGITALNO TRŽIŠTE JAMČI MANJE PREPREKA I VIŠE MOGUĆNOSTI: GRAĐANI I PODUZEĆA MOĆI ĆE SLOBODNO TRGOVATI I STVARATI INOVACIJE. TO ĆE MOĆI RADITI NA SIGURAN I ZAKONIT NAČIN TE UZ PRIHVATLJIVE TROŠKOVE, ŠTO ĆE IM OLAKŠATI ŽIVOT.

Izvanmrežne prepreke jedinstvenom tržištu često su prisutne i u internetskom digitalnom svijetu. na primjer, kad je riječ o internetskim uslugama tržišta su još uvijek pretežno nacionalna. samo 7 % malih i srednjih poduzeća u eu-u prodaje u inozemstvu. to se može promijeniti uvođenjem jedinstvenog tržišta na internetu.

Do 2021. godine očekuje se da će internet trgovina iznositi više od 15 % ukupne svjetske prodaje.

No često potrošači i dalje ne mogu pristupiti korištenju digitalnog tržišta sa povjerenjem.

Povodom obilježavanja **Svjetskog dana prava potrošača 2018**. Consumer International apelira na pristup :

Sigurnom internetu -polovica svjetskog stanovništva još uvijek je offline . U međuvremenu pojedini davatelji usluga nameću nepoštenu poslovnu praksu.

Djelovanju protiv prijevara -U 2017. godini globalna internet trgovina dosegla je 2,29 trilijuna dolara, ali gotovo 70% potrošača brine da su njihova digitalna plaćanja nesigurna. U globaliziranom svijetu, sve je teže spriječiti internet prijevare.

Boljoj zaštiti pri internet kupovini - 49% korisnika interneta nikada ne kupuju online zato što krive nedostatak povjerenja. Potrošači trebaju znati da mogu vjerovati trgovcima koji prodaju robu i usluge putem interneta i da mogu u svakom trenutku ostvariti svoja prava kao potrošača.

Neka ovogodišnji Svjetski dan prava potrošača bude prilika za rad na osiguranju na jače i učinkovitije zaštite potrošača na internetu kako bi živjeli u svijetu u kojem svatko ima pristup kvalitetnim i transparentnim uslugama na jedinstvenom digitalnom tržištu.

Zakon o zaštiti potrošača

DIO III. POTROŠAČKI UGOVORNI ODNOSI

ČLANAK 41.

(1) POTROŠAČ SE NE MOŽE ODREĆI NITI MU SE MOGU OGRANIČITI PRAVA KOJA IMA NA TEMELJU OVOGA ZAKONA ILI DRUGIH ZAKONA KOJIMA SE ŠTITE PRAVA POTROŠAČA.

(2) UGOVORNE ODREDBE KOJE SU ZA POTROŠAČA NEPOVOLJNIJE OD ONIH PROPISANIH OVIM ZAKONOM ILI DRUGIM ZAKONIMA KOJIMA SE UREĐUJE ZAŠTITA POTROŠAČA NIŠTETNE SU.

(3) AKO JE ZA UGOVORE IZ OVOGA DIJELA ZAKONA MJERODAVNO STRANO PRAVO, POTROŠAČ KOJI IMA BORAVIŠTE U REPUBLICI HRVATSKOJ NE MOŽE BITI LIŠEN ZAŠTITE NA KOJU IMA PRAVO PO OVOM ZAKONU I DRUGIM ZAKONIMA KOJIMA SE ŠTITE POTROŠAČI.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, ako je za ugovore iz glave IV. ovoga dijela Zakona mjerodavno strano pravo, potrošač ne može biti lišen zaštite na koju ima pravo po ovome Zakonu, ako ima boravište u Republici Hrvatskoj, ako se nekretnina koja je predmet ugovora nalazi na području Republike Hrvatske ili ako trgovac obavlja svoju djelatnost na području Republike Hrvatske, odnosno ako na neki način usmjerava svoje poslovanje na Republiku Hrvatsku, a ugovor ulazi u okvir tog poslovanja.

Članak 42.

Prije nego što potrošač sklopi ugovor ili bude obvezan odgovarajućom ponudom, trgovac ga mora na jasan i razumljiv način obavijestiti o:

- (1) glavnim obilježjima robe ili usluge, u mjeri u kojoj je to prikladno s obzirom na robu ili uslugu te medij koji se koristi za prijenos obavijesti
- (2) nazivu i sjedištu trgovca, telefonskom broju te, ako postoji, adresi elektroničke pošte
- (3) maloprodajnoj cijeni robe ili usluge, a ako priroda robe ili usluge ne omogućava da cijena bude razumno izračunata unaprijed, o načinu izračuna cijene te, ako je primjenjivo, ostalim troškovima prijevoza, dostave ili poštanskih usluga, odnosno o tome da ti troškovi mogu biti naplaćeni, ako ih nije moguće razumno izračunati unaprijed
- (4) ako je primjenjivo, uvjetima plaćanja, uvjetima isporuke robe ili pružanja usluge, roku isporuke robe ili pružanja usluge te načinu rješavanja potrošačkih pritužbi od strane trgovca
- (5) tome da je, uz odgovornost za materijalne i pravne nedostatke ispunjenja, za određenu robu ili uslugu izdano jamstvo te uvjetima njegovog korištenja, ako je jamstvo izdano
- (6) ispravama koje je proizvođač priredio radi lakše i sigurnije uporabe proizvoda kao što su jamstvo, tehničke upute, upute za sklapanje, upute za uporabu, popis ovlaštenih servisa, upozorenje o mogućoj opasnosti pri uporabi, a koje moraju biti istovjetne s izvornikom i napisane jasno, vidljivo i čitljivo na hrvatskom jeziku i latiničnim pismom
- (7) postojanju usluga koje se nude nakon prodaje te uvjetima korištenja tih usluga, ako trgovac pruža takve usluge
- (8) trajanju ugovora te, ako je ugovor sklopljen na neodređeno vrijeme ili ako je predviđeno da bude automatski produžen, o uvjetima otkaza ili raskida ugovora
- (9) ako je primjenjivo, funkcionalnosti digitalnog sadržaja, uključujući potrebne mjere tehničke zaštite tih sadržaja
- (10) ako je primjenjivo, interoperabilnosti digitalnog sadržaja s računalnom ili programskom opremom za koju trgovac zna ili bi morao znati.

Potrošačko zakonodavstvo EU

PRAVO NA INFORMACIJE PRIJE KUPNJE

KAD KUPUJETE PROIZVOD ILI USLUGU U EU-U, **PRODAVAČ VAM MORA PRUŽITI JASNE, TOČNE I RAZUMLJIVE INFORMACIJE O PROIZVODU ILI USLUZI PRIJE KUPNJE.**

TE INFORMACIJE O UGOVORU TREBALE BI UKLJUČIVATI SLJEDEĆE:

- ✚ GLAVNE ZNAČAJKE PROIZVODA**
- ✚ UKUPNU CIJENU, UKLJUČUJUĆI POREZE I SVE TROŠKOVE**
- ✚ TROŠKOVE ISPORUKE (PREMA POTREBI) I SVE OSTALE DODATNE TROŠKOVE**
- ✚ DETALJE O PLAĆANJU, ISPORUCI I NJIHOVIM NAČINIMA PROVEDBE**
- ✚ PRODAVAČEV IDENTITET, GEOGRAFSKU ADRESU I TELEFONSKI BROJ**
- ✚ TRAJANJE UGOVORA (PREMA POTREBI)**

NEKE OD OVIH INFORMACIJA NE MORAJU VAM BITI IZRIČITO PRUŽENE AKO SU JASNE IZ KONTEKSTA, PRIMJERICE, INFORMACIJE O ZNAČAJKAMA PROIZVODA KOJI SE NALAZE NA POLICI U TRGOVINI.

Nadalje, ako kupujete na internetu, telefonski, putem poštanske narudžbe, kataloga ili od trgovačkog putnika, prije kupnje moraju vam biti pružene i sljedeće detaljnije informacije:

- adresa e-pošte prodavača
- ograničenja u pogledu isporuke u određenim zemljama
- pravo na otkazivanje narudžbe u roku od 14 dana
- dostupne postprodajne usluge
- mehanizmi rješavanja sporova
- matični broj u trgovačkom registru prodavača
- profesionalni naziv i PDV broj prodavača (prema potrebi)
- strukovna udruga čiji je član prodavač (prema potrebi)

Kad je riječ o takvoj kupnji, imajte na umu da **ne morate platiti troškove isporuke ili druge troškove o kojima niste unaprijed bili obaviješteni**.

Prethodno navedene informacije dio su ugovora, osim ako se s prodavačem dogovorite o izmjenama uvjeta navedenima, na primjer, na web -mjestu prodavača.

Ugovori moraju biti pisani **jednostavnim i lako razumljivim jezikom** i ne smiju sadržavati nepoštene ugovorne odredbe.

DIGITALNI SADRŽAJ

POSEBNI ZAHTJEVI U POGLEDU INFORMACIJA PRIMJENJUJU SE KADA NA INTERNETU KUPUJETE DIGITALNI SADRŽAJ, NPR. KADA PREUZIMATE SADRŽAJE ILI SLUŠATE GLAZBUODNOSNO GLEDATE VIDEOZAPISE (STREAMING).

PRIJE KUPNJE MORATE BITI OBAVIJEŠTENI I O TOME PODRŽAVA LI ODGOVARAJUĆI HARDVER ILI SOFTVER TAJ SADRŽAJ (INTEROPERABILNOST) TE O NJEGOVOJ FUNKCIONALNOSTI, UKLJUČUJUĆI MOGUĆA GEOGRAFSKA OGRANIČENJA UPORABE SADRŽAJA I MOGUĆNOST UMNOŽAVANJA ZA PRIVATNE POTREBE.

Račun za odvoz otpada

UREDBA O GOSPODARENJU KOMUNALNIM OTPADOM (NN 50/17)

ČLANAK 13. PROPISUJE DA JE NEKRETNINA KOJA SE TRAJNO NE KORISTI NEKRETNINA ZA KOJU JE UTVRĐENO DA SE NE KORISTI NA TEMELJU OČITOVANJA VLASNIKA NEKRETNINE I KAD JE POTREBNO NA TEMELJU PODATAKA OČITANJA MJERNIH UREĐAJA ZA POTROŠNJU ELEKTRIČNE ENERGIJE, ILI PLINA ILI PITKE VODE ILI NA DRUGI NAČIN.

Članak 14. stavak 2. alineja 8. Uredbe propisuje da Izjava o načinu korištenja javne usluge sadrži očitovanje o trajnom nekorištenju nekretnine, pri čemu, sukladno stavku 3. istoga članka, davatelj javne usluge u Izjavi daje prijedlog, potom korisnik navodi svoje očitovanje, a davatelj javne usluge je, sukladno stavku 7. istoga članka, dužan primijeniti podatak iz Izjave koji je naveo korisnik usluge (stupac: očitovanje korisnika usluge) kada je taj podatak u skladu sa Zakonom, ovom Uredbom i Odlukom.

Sukladno navedenom, ni Uredba ni Zakon o održivom gospodarenju otpadom (NN 94/13 i 73/17) **ne propisuju koja je to količina potrošnje električne energije, plina ili pitke vode koja predstavlja dokaz da je nekretnina "nekretnina koja se trajno ne koristi"**, već je odredbama **članka 13. i 14. Uredbe je uređen način određivanja statusa nekretnine.**

Članak 20. stavak 2. Uredbe propisuje da strukturu cijene javne usluge čini cijena javne usluge za količinu predanog miješanog komunalnog otpada, cijena obvezne minimalne javne usluge i cijena ugovorne kazne, **a kad se javna usluga ne koristi u obračunskom razdoblju, cijena javne usluge za količinu predanog miješanog komunalnog otpada bi trebala biti obračunata u iznosu nula kuna.**

Pojašnjenje: okoliš otpad <okolis.otpad@mzoe.hr>

Datum: Uto, ožujak 6, 2018 1:00 pm

Pojašnjenje: MZOE na zahtjev Savjetovališta potrošača Međimurske županije - <https://www.savjetovaliste.vukanovcar.hr>

Eko poljoprivreda zadržava ugljik u tlu

NOVA ISTRAŽIVANJA KOJA POKAZUJU DA **EKOLOŠKA POLJOPRIVREDA** UČINKOVITIJE ZADRŽAVA UGLJIK U TLU I SMANJUJE UZROK KLIMATSKIH PROMJENA U USPOREDBI S KONVENCIONALNOM PROIZVODNJOM MOGLA BI UTJECATI NA TO DA VIŠE KUPACA ODABERE EKOLOŠKE PROIZVODE, TIM VIŠE ŠTO **KONZUMERIZAM** I DALJE IMA TENDENCIJU RASTA.

Istraživanje je objavljeno u znanstvenom časopisu *Advances in Agronomy*, a obavilo ga je Sveučilište Northeastern i The Organic Center. Pokazalo je da prosječna ekološka poljoprivredna gospodarstva imaju **44% više huminske kiseline**, 150% više fulvične kiseline, 26% veći potencijal za dugoročno skladištenje ugljika i 13% više organske tvari u tlu, navodi [Food Navigator](#).

Huminska kiselina je organski oplemenjivač zemljišta najvišeg stupnja čistoće. Pomaže smanjenju upotrebe mineralnih gnojiva i sprječava njihovo vezivanje u zemljištu u biljakama nedostupne oblike dok je **fulvična kiselina** pojačivač biološkog djelovanja

Eko tlo - zdravije tlo

"Otkriće da organsko tlo ima znatno veću razinu huminske kiseline je posebno važno jer služi kao dugoročno skladištenje ugljika u tlu, što znači da može pomoći u smanjenju klimatskih promjena i poboljšanju zdravlja tla", objasnila je **Jessica Shade** iz Organic centra na prošlomjesečnom USDA Agricultural Outlook Forumu.

*"Glavna stvar koju trebate znati je da je upravo tlo, odnosno humusne supstance, mjesto gdje je **pohranjen ugljik** koji bi se inače našao u atmosferi"*, rekla je Shade objasnivši kako su istraživači na Sveučilištu Northeastern pronašli nisku razinu huminske kiseline u konvencionalno tretiranom zemljištu. Pretpostavili su da je to povezano s umjetnim gnojivima koja su iz tla uklanjale one tvari koje ga čine zdravim.

*"To znači da tehnike koje se koriste u ekološkoj proizvodnji, kao što je **korištenje komposta**, životinjskog gnojiva umjesto umjetnog gnojiva, hvataju više ugljika koji bi inače bio u atmosferi. Ta spoznaja igra vrlo važnu ulogu u ublažavanju klimatskih promjena"*, objasnila je.

Ekološka proizvodnja uključuje regeneraciju

Ovo će istraživanje svakako pomoći i u razvijanju postupaka i pojmova kao što su **regenerativna poljoprivreda** i **agroekologija** koji su, istina, prijatnija konvencionalnoj proizvodnji.

*"Ljudi koriste različite pojmove, vezani su za njih, ali najvažnije je da je dokazano da ekološki sustav proizvodnje čini najbolje za okoliš, za **ljudsko zdravlje**"*, kaže Shade dodavši kako je u budućnosti potrebno provesti dodatna istraživanja o metodama **ekološke kontrole štetočina** te pružiti eko poljoprivrednicima osnovne alate za rješavanje drugih agronomskih izazova. Istaknula je i da ovo istraživanje može poslužiti i kao pomoć konvencionalnim poljoprivrednicima.

Povjerenstvo za zaštitu pacijenata

Povjerenstvo za zaštitu prava pacijenata Međimurske županije u sastavu **Željka Đeri, Zvonko Huić, Neven Kočila, Alenka Novak i Igor Šegović**, dr.med. održalo je 24. siječnja 2018. godine konstituirajuću sjednicu na kojoj je za predsjednika Povjerenstva jednoglasno izabran **Neven Kočila**, magistar prava iz Mihovljana.

Najvažnije tijelo za rješavanje pritužbi pacijenata u našoj županiji raspravljalo je o načinu rada Povjerenstva u idućem mandatnom razdoblju, te je zauzet jedinstveni stav kako je potrebno nastaviti s brzim i kvalitetnim postupanjem po pritužbama pacijenata poštujući načela profesionalnosti, stručnosti i zaštite osobnih podataka pacijenata.

– Iznimno je bitno da pacijenti znaju kako na raspolaganju imaju neovisno tijelo koje će razmotriti svako kršenje njihovih prava. Pacijentima će i dalje za prijavu biti na raspolaganju besplatni broj telefona, a prijava je moguća i putem e-mail adrese kao i pisanim putem.

HRVATSKA UDRUGA ZA PROMICANJE PRAVA PACIJENATA JE JEDINA INSTITUCIJA U REPUBLICI HRVATSKOJ KOJA SE BAVI ZAŠTITOM I PROMICANJEM PRAVA PACIJENATA. ORGANIZACIJA NIJE UDRUGA BOLESNIKA, VEĆ SU ČLANOVI UDRUGE STRUČNJACI NA PODRUČJU MEDICINE I PRAVA IZ HRVATSKE I INOZEMSTVA, TE GRAĐANI- PACIJENTI KOJI ZAJEDNIČKIM ODLUKAMA I PRIJEDLOZIMA DOPRINOSE CILJEVIMA UDRUGE.

PREDSJEDNICA UDRUGE
MR.SC. JASNA KARAČIĆ,
SPEC.PSIHOTERAPIJE

Kontakt:

Web:

<http://www.pravapacijenata.hr>

e-mail:

pravapacijenata@st.t-com.hr

Zašto postati član Hrvatske udruge za promicanje prava pacijenata ?

- **građani** (građani svojim članstvom pridonose razvitku zaštite prava pacijenata, traže savjete iz područja prekršenih prava, iznose vlastite primjere i sudjeluju u različitim aktivnostima udruge npr. volontiraju.
- **stručnjaci** (liječnici i drugi zdr. radnici, pravnici, znanstvenici i dr.) - svojim članstvom pridonose razvitku zaštite prava pacijenata, iznose svoja iskustva u radu sa pacijentima, predlažu promjene iz zakona, sudjeluju na konferencijama, te aktivno brinu za prava i sigurnost pacijenata.

Međimurska kava

Priprema

SASTOJCI

- U 500 ML VODE
- 2-3 ŽLICE KAVE
- 3 KOM ŽUTANJAK
- ŠEĆER - PO POTREBI
- 1 KOM RUM ŠEĆERA ILI PAR KAPI AROME RUMA
- 200 ML SLATKO VRHNJE
- KAKAO MRVICE

1. U 500 ml uzavrele vode dodajte 1 rum šećer , kada zavrije odlijete malo vode.
2. Zakuhajte kavu pa vratite na vatru da zavrije i dodajte ostatak vode.
3. Žumanjke odvojimo od bjelanjaka. Žumanjcima dodamo šećer, jedna žlica šećera po žumanjku je dovoljna. Pjenasto izmiksamo, pa nastavimo miksati na pari iznad posude u kojoj vrije voda pazeći da nam se posude ne dodiruju.
4. Vrhnje za šlag izmiksamo.
5. U deblju visoku staklenu čašu ulijemo kavu, možemo dodati par kapi ruma ako nismo stavili rum šećer.

Na kavu dodamo nekoliko žlica kreme od žumanjaka.

Ukrasimo tučenim vrhnjem i posipamo čokoladnim mrvicama.

Dobar tek !!

Kad nepravda postane zakon, otpor postaje obveza potrošača !

„VUKANOVČAR“ – društvo za zaštitu potrošača Međimurja je autor i nositelj provedbe projekta „Obaviješten ne luta“. Projekt je trajna aktivnost. Sve aktivnosti možete pratiti na mrežnim stranicama www.vukanovcar.hr, gdje možete naručiti BESPLATNI e-newsletter u navedenom periodu.

PROJEKT SUFINANCIRAJU:
MEĐIMURSKA ŽUPANIJA I
OPĆINE: GORNJI MIHALJEVEC, MALA SUBOTICA I SELNICA

Riječ urednika

Poštovani!

Pokažite e-newsletter „Obaviješten ne luta“ rođacima, prijateljima, poznanicima, jer što bude više narudžbi, sadržaji će biti sve kvalitetniji i obuhvatniji.

Narudžba e-newslettera „Obaviješten ne luta“ se može izvršiti preko e-mail adrese: vjesnik@vukanovcar.hr

Samo informirani potrošač je zaštićen potrošač!

umirovljeni pukovnik Željko Tomašić, mag.ing.aedif

E-novine izdanje 1/2018

„VUKANOVČAR“ – društvo za zaštitu potrošača Međimurja

OIB: 69981150138

Vukanovec 49b, 40 306 Macinec

žiro račun: IBAN: HR2923400091110603923

web: <https://www.vukanovcar.hr>

e-mail: savjeti@vukanovcar.hr

Sretan vam 15. ožujak, Svjetski Dan prava potrošača !